

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie M. D.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 11 czerwca 2025 r.

na posiedzeniu bez udziału stron

wniosku o wyłączenie SSN Dariusza Kali, SSN Marka Dobrowolskiego,

SSN Ewy Stryczyńskiej i SSN Aleksandra Stępkowskiego

na podstawie art. 29 § 4 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym
(Dz.U. z 2021 r., poz. 1904 t.j. z 21.10.2021 ze zm.) w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.

a contrario

p o s t a n o w i ł

**1. nie uwzględniać wniosku o wyłączenie SSN Dariusza Kali
od rozpoznania sprawy o sygn. akt III KB 29/25;**

**2. wniosek o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego, SSN
Ewy Stryczyńskiej i SSN Aleksandra Stępkowskiego od
rozpoznania sprawy o sygn. akt III KB 29/25 pozostawić bez
rozpoznania jako niedopuszczalny z mocy ustawy.**

UZASADNIENIE

24 lutego 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek SSA w Rzeszowie X.Y. o ponowne rozpoznanie wniosku o zbadanie spełniania wymogów niezawisłości i bezstronności. Do rozpoznania sprawy zarejestrowanej pod sygn. III KB 29/25

wylosowano sędziów: SSN Dariusza Kalę, SSN Marka Dobrowolskiego, SSN Ewę Stryczyńską, SSN Aleksandra Stępkowskiego oraz SSN Władysława Pawlaka.

18 kwietnia 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek M. D. o wyłączenie w trybie art. 41 § 1 k.p.k. SSN Dariusza Kali od rozpoznania sprawy o sygn. III KB 29/25. W uzasadnieniu wniosku jego autor wskazał, że ww. sędzia godził się na orzekania z sędziami wadliwie powołanymi oraz orzekał w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. W innym piśmie, z tego samego dnia M. D. wniósł również o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego, SSN Ewy Stryczyńskiej i SSN Aleksandra Stępkowskiego, z uwagi na istnienie obawy co do ich bezstronności, gdyż ww. sędziowie powołani zostali na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wyłączenie SSN Dariusza Kali nie zasługiwał na uwzględnienie.

Wniosek o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego, SSN Ewy Stryczyńskiej i SSN Aleksandra Stępkowskiego należało natomiast pozostawić bez rozpoznania jako niedopuszczalny z mocy ustawy. Wprawdzie wnioskodawca powołał się na przepis art. 42 a ust. 3 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, to przepis ten dotyczy sędziów sądów powszechnych, nie zaś sędziów Sądu Najwyższego, stąd Sąd Najwyższy przyjął, że wniosek złożony w postępowaniu incydentalnym prowadzonym w oparciu o przepis 42a § 13 ww. ustawy należy traktować jako złożony w trybie art. 41 k.p.k.

Przechodząc do szczegółowego omówienia złożonego wniosku, Sąd Najwyższy odnośnie do rozstrzygnięcia z pkt. 1 stwierdza, że wnioskodawca nie przedstawił żadnych argumentów wskazujących na to, że w realiach niniejszej sprawy SSN Dariusz Kala mógłby naruszyć standard bezstronności, ograniczając się wyłącznie do prezentacji swoich poglądów popartych argumentacją o charakterze abstrakcyjnym. Nie stanowi bowiem o braku bezstronności ww. sędziego w przedmiotowej sprawie fakt orzekania przez SSN Dariusza Kali w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej czy też okoliczność orzekania z danymi sędziami.

Nie są to okoliczności, które mogą stanowić podstawę wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy.

W odniesieniu do rozstrzygnięcia z pkt. 2, wskazać należy, że głównym argumentem na jaki powołuje się wnioskujący jest fakt powołania sędziów: SSN Marka Dobrowolskiego, SSN Ewy Stryczyńskiej i SSN Aleksandra Stępkowskiego na urząd sędziego w trybie przewidzianym w ustawie z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Powyższe okoliczności nie mogły stanowić jednak o zasadności wniosku. W orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie podkreśla się, że wątpliwość co do bezstronności sędziego nie może być wywodzona z samych kwestii ustrojowych związanych z jego powołaniem i to niezależnie od tego w jakim okresie i z jakimi ułomnościami w procedurze nominacyjnej doszło to tego powołania (zob. m. in. postanowienie SN z 21 czerwca 2023 r., IV KK 460/19; postanowienie SN z 31 października 2023 r., V KK 358/23). Podnoszone zarzuty nie mogą mieć bowiem charakteru abstrakcyjnego i odnosić się do całych grup powołanych sędziów (zob. postanowienie SN z 10 sierpnia 2023 r., V KK 162/22).

Powyższe stanowisko potwierdza również wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 4 marca 2020 r., sygn. akt P 22/19, z którego wynika, że art. 41 § 1 w związku z art. 42 § 1 ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30), w zakresie, w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w skład której wchodzi sędziowie wybrani na podstawie art. 9a ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 84, 609, 730 i 914 oraz z 2020 r. poz. 190), jest niezgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Także z brzmienia art. 29 § 4 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 622; dalej ustawa o SN), dodanej ustawą z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz. 1259) wynika, że okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do

podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności.

Konsekwencją tego stanu rzeczy jest konieczność uznania, iż niedopuszczalne jest wyłączenie sędziego w oparciu o art. 41 § 1 k.p.k., jak i art. 29 ust. 5 ustawy o SN w sytuacji, gdy z treści wniosku o wyłączenie sędziego wynika, że dotyczy on jedynie okoliczności związanych z powołaniem sędziego, a tak właśnie jest w niniejszej sprawie. Takie procedowanie zmierzałoby do obejścia zawartego w art. 29 § 4 ustawy o SN bezwzględnego zakazu, który nie dopuszcza możliwości podważenia orzeczenia wydanego z udziałem sędziego Sądu Najwyższego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności wyłącznie z powodu okoliczności towarzyszących powołaniu tego sędziego.

Mając powyższe okoliczności na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]